

STRUČNI RAD

Samodostatnost u proizvodnji svinjskog mesa u Republici Hrvatskoj

Jasmin Idonea Yeoman¹, Branko Bobetić², Noa Ram Cvitković³, Danijela Zec Gossain⁴, Denis Cvitković^{5*}

Sažetak

U novonastaloj gospodarskoj situaciji koja je proizašla iz ekonomskih učinaka pandemije bolesti COVID 19 i rata u Ukrajini te svjetske gospodarske krize od 2008. godine, samodostatnost nacionalnih gospodarstava u proizvodnji hrane postaje vrlo važna tema. Obzirom na izrazitu nestabilnost međunarodnih lanaca opskrbe, proizvodnja hrane postaje, osim ekonomskog, i važno političko pitanje. U strahu od moguće nove pandemije i eskalacije sukoba u Ukrajini vlade država u okruženju suočene su s izazovom brze prilagodbe s ciljem osiguranja prehrambene i energetske samodostatnosti, a time i društveno-političke stabilnosti svojih zemalja. Samodostatnost u proizvodnji svinjskog mesa samo je jedan dio prehrambene samodostatnosti koja bitno utječe na zaposlenost stanovništva te posredno i na ekonomski položaj pripadnika veterinarske struke koji sudjeluju u toj proizvodnji. Ukupna potrošnja svinjskog mesa u Republici Hrvatskoj (RH) bila je u razdoblju od 2012. do 2021. godine pokrivena domaćom proizvodnjom prosječno oko 65 %. To znači da je oko 35 % potrošene količine svinjskog mesa u RH porijeklom iz uvoza. Dostizanje samodostatnosti u proizvodnji svinjskog mesa u Hrvatskoj bilo bi moguće postići povećanjem svinjogojske proizvodnje za oko 50 %. Takvo povećanje predstavljalo bi značajan potencijal za zapošljavanje i mobilizaciju neiskorištenih prirodnih resursa te veliki izazov svim dionicima u proizvodnji i prodaji svinjskog mesa. Iskustva nekih EU zemalja poput Poljske i Mađarske pokazuju da je to moguće postići, a istraživanja sugeriraju da samodostatnost može stabilizirati domaću proizvodnju i zaštititi je od fluktuacija cijena na međunarodnom tržištu.

Ključne riječi: uzgoj svinja, bilanca, domaća proizvodnja, zapošljavanje mladih

UVOD

U novonastaloj gospodarskoj situaciji koja je proizašla iz ekonomskih učinaka pandemije bolesti COVID 19 i rata u Ukrajini, svjetske gospodarske krize od 2008. godine, te brzo rastućeg broja gladnih u svijetu koji je 2020. godine iznosio 800

milijuna, čak 100 milijuna više nego 2019., samodostatnost nacionalnih gospodarstava u proizvodnji hrane postaje vrlo važna tema (Anonimus, 2022.a; Anonimus, 2022.b). Obzirom na izrazitu nestabilnost međunarodnih lanaca opskrbe, proi-

¹ Jasmin Idonea Yeoman, dr. med. vet., Zagreb

² Branko Bobetić, dr. med. vet., Udruga Croatiastočar, Zagreb

³ Noa Ram Cvitković student, Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet

⁴ dr. sc. Danijela Zec Gossain dr. med. vet., Ministarstvo unutarnjih poslova, Uprava za posebne poslove sigurnosti, Sigurnost i osiguranje hrane, Ulica grada Vukovara 33, 10 000 Zagreb

⁵ doc. dr. sc. Denis Cvitković, dr. med. vet., MBA, PhD, Sveučilište u Zagrebu Veterinarski fakultet

*Autor za korespondenciju: denis.cvitkovic@vrf.hr

zvodnja hrane je, osim ekonomskog, i važno političko pitanje (Anonimus, 2022.c). U strahu od moguće nove pandemije i eskalacije sukoba u Ukrajini vlade država u okruženju suočene su s izazovom brze prilagodbe s ciljem osiguranja prehrambene i energetske samodostatnosti, a time i društveno-političke stabilnosti svojih zemalja. Samodostatnost u proizvodnji svinjskog mesa samo je jedan dio prehrambene samodostatnosti koja bitno utječe na zaposlenost stanovništva te posredno i na ekonomski položaj pripadnika veterinarske struke koji sudjeluju u toj proizvodnji. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku (DZS) ukupna proizvodnja svinjskog mesa u RH kretala se od oko 127 tisuća tona 2012. godine do nešto manje od 123 tisuća tona 2021. godine (Kralik i sur., 2017.; Croatia-stočar, 2022.). Cilj ovoga rada je prikazati podatke koji se tiču samodostatnosti u proizvodnji svinjskog mesa u RH u zadnjih nekoliko godina, objasniti način njihovog izračuna, te usmjeriti pozornost stručne i znanstvene javnosti na važnost samodostatnosti kao bitnog čimbenika u osiguranju ekonomске stabilnosti i pune zaposlenosti domaćeg stanovništva, naročito mladih.

Bilanca svinjskog mesa

Bilanca svinjskog mesa (Croatia-stočar, 2022.) u Republici Hrvatskoj prikazana je u tablici 1. Sastoјi se od pokazatelja koji izravno služe u izračunu samodostatnosti u proizvodnji svinjskog mesa ili su s njom tjesno povezani. Oni se tiču proizvodnje, potrošnje, uvoza i izvoza svinjskog mesa i živih svinja u RH (Yeoman, 2021.). Izvor podataka u tablici su Državni zavod za statistiku (DZS) i Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane Ministarstva poljoprivrede RH (USKH). Podaci o količinama svinjskog mesa u robnim zalihama RH nisu uvršteni u izračun jer uglavnom nisu javno dostupni. Osim toga, Zakon o strateškim robnim zalihama (Anonimus, 2023.) u članku 3., stavku 2., propisuje da se robne zalihe ne mogu koristiti za otklanjanje poremećaja i nestabilnosti na tržištu RH, pa su po svojoj prirodi „nevidljive“ u statističkim izvješćima. U slučaju da se dio zaliha potroši, moraju se u jednakoj količini nadomjestiti novim zalihama pa na taj način predstavljaju svojevrsni „mrtvi kapital“ čija je svrha osiguranje osnovne opskrbe stanovništva RH u slučaju rata, posebnih okolnosti i velikih prirodnih nepogoda, kako je definirano člankom 2. Zakona (Anonimus, 2023.).

Bruto domaća proizvodnja svinjskog mesa (pokazatelj 1.) izražena je u tonama. Kreta-

la se od oko 106.000 tona 2016. godine do 143.405 tona 2021. godine. Izračunava se tako da se od vrijednosti zbroja **Ukupne proizvodnja svinjskog mesa** (pokazatelj 2.) i **Izvoza živih svinja – ekvivalent trupa 77 %** (pokazatelj 7.) oduzme **Uvoz živih svinja – ekvivalent trupa 70 %** (pokazatelj 5.). Na taj način se pokušava što točnije procijeniti količina svinjskog mesa proizvedenog u RH. Naime, ukupno proizvedeno meso svinja u RH (pokazatelj 2.) zajedno s procijenjenom količinom mesa od izvezenih živih svinja (pokazatelj 7.) (procjenjuje se da se 77 % težine živih izvezenih svinja može smatrati težinom svinjskih polovica nakon klanja, tj. mesom, jer se izvoze u najvećoj mjeri utovljene svinje čiji je randman oko 77 %) umanjuje se za procijenjenu težinu trupova (70 % od težine živih svinja) svinja uvezenih u RH (pretežito odojaka čiji randman iznosi oko 70 %) (pokazatelj 5.) jer one nisu proizvedene u RH. Količina ukupno proizvedenog mesa svinja u RH (pokazatelj 2.) je zapravo procjena DZS-a koja uključuje i službene podatke iz klaonica ali i procjenu neprijavljenih klanja poput svinjokolja. Zato je različita od količine **Proizvodnje svinjskog mesa u klaonicama** (pokazatelj 3.). Taj podatak potječe iz registriranih klaonica i objavljuje ga Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane Ministarstva poljoprivrede RH. Proizvodnja svinjetine u EU raste dok potražnja za njom u Kini pada pa cijene svinjetine na međunarodnom tržištu padaju. Zajedno s porastom cijena ulaznih sirovina to stvara pritisak na smanjenje svinjogojske proizvodnje u EU pa tako i u RH (Anonimus, 2022.d).

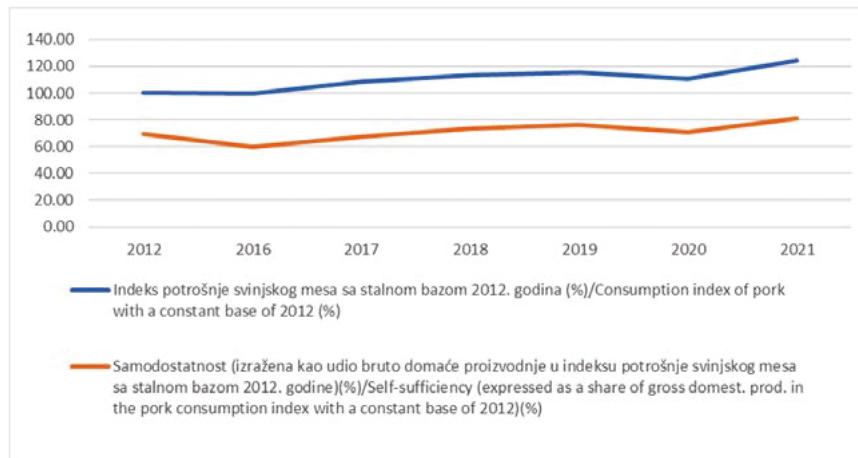
Udio uvoza svinjskog mesa u proizvodnji svinjskog mesa u klaonicama (pokazatelj 8.) izražen je u postotcima i pokazuje koliki je **Uvoz svinjskog mesa** (pokazatelj 4.) u odnosu na **Proizvodnju svinjskog mesa u klaonicama u RH** (pokazatelj 3.). Iz podataka je vidljivo da je u prikazanom razdoblju jedino 2012. uvoz bio manji od proizvodnje u klaonicama, a sve ostale godine bio je veći za približno jednu petinu.

Potrošnja svinjskog mesa (pokazatelj 9.) izražena je u tonama i predstavlja zbroj **Ukupne proizvodnje svinjskog mesa** (prema podacima DZS-a) (pokazatelj 2.) i **Uvoza svinjskog mesa** (pokazatelj 4.) umanjen za **Izvoz svinjskog mesa** (pokazatelj 6.). Ona se u promatranom razdoblju kretala od oko 180 tisuća tona godišnje do gotovo 205 tisuća tona. Godišnja **Potrošnja svinjskog mesa po stanovniku (per capita) (CWE)** (pokazatelj 11.) izražena je u kilogramima a predstavlja

Tablica 1. Bilanca svinjskog mesa u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2012. do 2021. godine**Table 1** Pork balance in the Republic of Croatia for the period 2012 to 2021

Pokazatelj/Indicator	Godina/Year							I1 ⁷ (%)	I2 ⁸ (%)	I3 ⁹ (%)
	2012	2016	2017	2018	2019	2020	2021			
1. Bruto domaća proizvodnja (2+7-5) (tone)/1. Gross domestic production (2+7-5) (tons)	123,140	105,788	119,640	130,755	135,485	126,042	143,405	113,78	135,56	116,46
2. Ukupna proizvodnja svinjskog mesa (DZS1) (tone)/2. Total production of pork (CBS2) (tons)	126,850	98,018	104,505	113,491	120,847	110,392	122,543	111,01	125,02	96,60
3. Proizvodnja svinjskog mesa u klaonicama (PSMK3) (tone)/3. Production of pork in slaughterhouses (PPS4) (tons)	85,708	79,861	71,272	74,827	78,469	79,716	87,413	109,66	109,46	101,99
4. Uvoz svinjskog mesa (tone)/4. Import of pork (tons)	50,588	88,798	95,529	96,506	91,990	92,806	103,820	111,87	116,92	205,23
5. Uvoz živih svinja – ekvivalent trupa 70% (tone)/5. Import of live pigs – carcass equivalent 70 (tons)	9,872	9,380	9,003	9,369	9,014	11,993	12,421	103,57	132,42	125,82
6. Izvoz svinjskog mesa (tone)/6. Export of pork (tons)	138	10,009	7,839	8,526	8,262	6,653	5,698	85,65	56,93	4,128.99
7. Izvoz živih svinja – ekvivalent trupa 77% (tone)/7. Export of live pigs – carcass equivalent 77 % (tons)	6,162	17,150	24,138	26,633	23,652	27,643	33,283	120,40	194,07	540,13
8. Udio uvoza svinjskog mesa u PSMK (4/3) (%)/8. The share of pork imports in PPS (4/3) (%)	59,02	111,19	134,03	128,97	117,23	116,42	118,77	102,02	106,82	201,22
9. Potrošnja svinjskog mesa (2+4-6) (tone)/9. Pork consumption (2+4-6) (tons)	117,300	176,807	192,195	201,471	204,575	196,545	220,665	112,27	124,81	124,46
10. Broj stanovnika (u tisućama)/10. Population (in thousands)	4,287	4,210	4,189	4,150	4,130	4,105	3,889	94,74	92,38	90,72
11. Potrošnja po stanovniku (CWE5) (9/10) (kg)/11. Consumption per capita (CWE5) (9/10) (kg)	41,36	42,00	45,88	48,55	49,53	47,88	56,74	118,51	135,11	137,20
12. Samodostatnost (1/9) (%)/12. Self-sufficiency (1/9) (%)	69,45	59,83	62,25	64,90	66,23	64,13	64,99	101,34	108,62	93,57
13. EU maloprodajna potrošnja po stanovniku K6=0,78 (kg)/13. EU retail consumption per capita K6=0,78 (kg)	31,50	34,00	34,00	34,50	33,10	32,70	32,60	99,69	95,88	103,49
14. HR maloprodajna potrošnja po stanovniku K=0,78 (kg)/14. HR retail consumption per capita K=0,78 (kg)	32,26	32,76	35,79	37,87	38,64	37,35	44,26	118,51	135,11	137,20
15. Indeks (14/13) /15. Index (14/13)	1,02	0,96	1,05	1,10	1,17	1,14	1,36	118,87	140,91	132,57

¹ DZS = Državni zavod za statistiku/Croatian Bureau of Statistics, ² CBS = Državni zavod za statistiku/Croatian Bureau of Statistics, ³ PSMK = Proizvodnja svinjskog mesa u klaonicama/Production of Pork in Slaughterhouses, ⁴ PPS = Proizvodnja svinjskog mesa u klaonicama/Production of Pork in Slaughterhouses, ⁵ CWE = Ekvivalent težine trupa/Carcass Weight Equivalent, ⁶ K = Koeficijent/Coefficient, ⁷ I1 = Indeks 2021/2020 (%) /Index 2021/2020 (%), ⁸ I2 = Indeks 2021/2016 (%) /Index 2021/2016 (%), ⁹ I3 = Indeks 2021/2012 (%) /Index 2021/2012 (%)

Grafikon 1. Potrošnja i samodostatnost u proizvodni svinjskog mesa u Republici Hrvatskoj (%)
Figure 1 Consumption and self-sufficiency in pork production in the Republic of Croatia (%)

omjer između **Potrošnje svinjskog mesa** (pokazatelj 9.) i **Broja stanovnika u RH** (pokazatelj 10). Skraćenica *CWE* dolazi od engleskog izraza *Carcass Weight Equivalent* (hrv. ekvivalent težine trupa) koja predstavlja težinu komada mesa i mesnih proizvoda preračunatu u ekvivalentnu težinu obrađenog trupa (Anonimus, 2022.e). Uključuje kosti, masnoću, teticu, ligamente i nejestive dijelove (dok težina proizvoda to može, ali i ne mora uključivati). Ona se kretala od oko 42 kg po stanovniku do gotovo 57 kg godišnje.

Samodostatnost u proizvodnji svinjskog mesa (pokazatelj 12.) izražena je kao postotni omjer **Potrošnje svinjskog mesa** (pokazatelj 9.) i **Bruto domaće proizvodnje** (pokazatelj 1.). U promatranom razdoblju ona je iznosila između 60 i 69 %. Postizanje samodostatnosti u proizvodnji svinjskog mesa smatra se prilično dobrim načinom zaštite domaće proizvodnje od fluktuacija cijena na međunarodnom tržištu (Guo i Tanaka, 2022.) U Češkoj je samodostatnost u proizvodnji svinjskog mesa značajno smanjena nakon ulaska u EU te je u razdoblju od 2003. do 2013. iznosila oko 57 % dok je u Poljskoj i Mađarskoj iznosila više od 100 % (Slabochi i Kotyza, 2016.; Anonimus, 2022.f; Kubala, 2018.). Njemačka je samodostatnost u proizvodnji svinjetine dostigla 2008. godine (103,3 %) a 2020. ona je iznosila 125 % (Anonimus, 2022.g). Od 2002. do 2015. od 5 najvećih EU zemalja samo su Španjolska i Njemačka bile samodostatne u proizvodnji svinjetine dok su Velika Britanija, Francuska i Italija bile neto uvoznice svinjskog mesa (Anonimus, 2022.h). Grafikon 1. prikazuje **Indeks potrošnje**

svinjskog mesa sa stalnom bazom 2012. godine (%) i **Samodostatnost u proizvodnji svinjskog mesa** izraženu kao postotni udio (%) **Bruto domaće proizvodnje svinjskog mesa** (pokazatelj 1.) u tom indexu. Na prikazu je jasno vidljivo kretanje potrošnje svinjskog mesa u RH od 2012. godine (izražene kao indeks (%)) sa stalnom bazom 2012. godine) i samodostatnost, tj. pokrivenost te potrošnje bruto domaćom proizvodnjom. Godine 2012. je samodostatnost u proizvodnji svinjskog mesa bila veća nego u ostalim godinama (od 2016. do 2021.) u kojima se nije bitnije mijenjala.

Maloprodajna (engl. *retail*) **potrošnja svinjskog mesa po stanovniku u EU** (pokazatelj 13.) i **Maloprodajna potrošnja po stanovniku u RH** (pokazatelj 14.) izražene su u kg i predstavlja procjenu potrošnje svinjskog mesa tj. proizvoda od svinjskog mesa u malprodaji. Ona se temelji na **Potrošnji svinjskog mesa po stanovniku** (pokazatelj 11.) a izračunava se tako da se vrijednost tog pokazatelja pomnoži s koeficijentom $K=0,78$. Naime, istraživanja su pokazala da se od ukupne potrošnje svinjskog mesa otprilike 78 % stvarno konzumira dok se ostatak (22 %) odnosi na dijelove svinjskih trupova koji se bacaju tijekom proizvodnje ili potrošnje poput kosti, kože u slanini, uški, papaka i sl. (Anonimus, 2022.i). Vrijednosti potrošnje u maloprodaji po stanovniku za navedene godine u RH kao i u EU su približno jednake (s izuzetkom 2021. godine), a kreću se od oko 32 kg do oko 44 kg godišnje.

ZAKLJUČAK

Ukupna potrošnja svinjskog mesa u RH bila je u razdoblju od 2012. do 2020. godine pokrivena domaćom proizvodnjom prosječno oko 65 %. To znači da je oko 35 % potrošene količine svinjskog mesa u RH došlo iz uvoza. Dostizanje pune samodostatnosti u proizvodnji svinjskog mesa u Hrvatskoj bilo bi moguće postići povećanjem svinjogojske proizvodnje za oko 50 % (s oko 65 % samodostatnosti na 100 %, što predstavlja povećanje od oko

1,5 puta, tj. 50 %). Takvo povećanje predstavljaće bi značajan potencijal za zapošljavanje i mobilizaciju neiskorištenih prirodnih resursa te veliki izazov svim dionicima u proizvodnji i prodaji svinjskog mesa. Iskustva nekih EU zemalja poput Poljske i Mađarske pokazuju da je to moguće postići, a istraživanja sugeriraju da samodostatnost može stabilizirati domaću proizvodnju i zaštiti je od fluktuacija cijena na međunarodnom tržištu.

Literatura

- [1] Anonimus (2022a): The Impact of the War in Ukraine on Food Security | World Bank Expert Answers. Dostupno na: <https://www.worldbank.org/en/news/video/2022/04/05/the-impact-of-the-war-in-Ukraine-on-food-security-world-bank-expert-answers> (pristupano 13.05.2022.)
- [2] Anonimus (2022b): Ukraine: Note on the impact of the war on food security in Ukraine. Dostupno na: <https://www.fao.org/documents/card/en/c/cb9171en/> (pristupano 13.05.2022.)
- [3] Anonimus (2022c): Global Supply Lines Brace for ‘Menacing’ Economic Storm to Widen. Dostupno na: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-03-29/supply-chain-latest-war-in-ukraine-and-china-lockdowns-add-turmoil> (pristupano 13.05.2022.)
- [4] Anonimus (2022d): EU pig meat market facing increased production with decreased demand. Dostupno na: https://www.pig333.com/latest_swine_news/short-term-outlook-for-eu-pig-meat-in-2021_17819/ (pristupano 26.04.2022.)
- [5] Anonimus (2022e): United States Department of Agriculture, Economic Research Service, Glossary. Dostupno na: [https://ers.usda.gov/data-products/food-availability-per-capita-data-system/glossary/#:~:text=2%2C150.42%20cubic%20inches.-,Carcass%2Dweight%20equivalent%20\(CWE\),weight%20may%20or%20may%20not.](https://ers.usda.gov/data-products/food-availability-per-capita-data-system/glossary/#:~:text=2%2C150.42%20cubic%20inches.-,Carcass%2Dweight%20equivalent%20(CWE),weight%20may%20or%20may%20not.) (pristupano 27.03.2022.)
- [6] Anonimus (2022f): Czech Republic’s pork self-sufficiency drops. Dostupno na: <https://www.pigprogress.net/pigs/czech-republics-pork-self-sufficiency-drops/> (pristupano 27.03.2022.)
- [7] Anonimus (2022g): Self-sufficiency rate for pork products in Germany from 2006 to 2020. Dostupno na: <https://www.statista.com/statistics/525339/pork-self-sufficiency-rate-germany/> (pristupano 08.04.2022.)
- [8] Anonimus (2022h): Pig meat self-sufficiency rate in the big five countries in the European Union (EU-27) from 2002 to 2015. Dostupno na: <https://www.statista.com/statistics/679580/pork-self-sufficiency-european-union-eu/> (pristupano 08.04.2022.)
- [9] Anonimus (2022i): Meat consumption. Dostupno na: <https://data.oecd.org/agroutput/meat-consumption.htm> (pristupano 14.05.2022.)
- [10] Anonimus (2023): Zakonostrateškim robnim zalihamama. Dostupno na: <https://www.zakon.hr/z/253/Zakon-o-strate%C5%A1kim-robnim-zalihamama> (pristupano: 20.01.2023.)
- [11] Croatiastocar (2022): Financijski i proizvodno tržišni rezultati poslovanja sektora proizvodnje svinjskog i goveđeg mesa, mesnih proizvoda i pratećih stočarskih sektora u 2021. godini. Zagreb, Republika Hrvatska.
- [12] Guo, J., T. Tanaka (2022): Potential factors in determining cross-border price spillovers in the pork sector: Evidence from net pork-importing countries. Humanit. Soc. Sci. Commun. 9, 4 doi:10.1057/s41599-021-01023-1
- [13] Kralik, I., Z. Tolušić, S. Jelić (2017): Proizvodnja svinjskog mesa u Republici Hrvatskoj i u zemljama Europske unije. Agrocon. Croat. 7, 66-78.
- [14] Kubala, S. (2018): Changes in Self-Sufficiency in Beef and Pork in Selected Central and Eastern Europe Markets. Problemy Zarządzania - Management Issues. 79, 96-107 doi:10.7172/1644-9584.79.4
- [15] Slaboch, J., P. Kotyza (2016): Comparison of self-sufficiency of selected types of meat in the Visegrad countries. J. Cent. Eur. Agric. 17, 793-814 doi:10.5513/JCEA01/17.3.1777
- [16] Yeoman, J.I. (2021): Ekonomski aspekti proizvodnje, uvoza i izvoza svinja u Republici Hrvatskoj. Diplomski rad. Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb, Republika Hrvatska.

Self-sufficiency in pork production in the Republic of Croatia

Abstract

In the newly emerging economic situation resulting from the economic effects of the COVID 19 pandemic, the war in Ukraine and the global economic crisis of 2008, the self-sufficiency of national economies in food production is becoming a very important issue. Given the enhanced instability of international supply chains, food production is becoming, in addition to economic, an important political issue. Fearing a possible new pandemic and escalating conflict in Ukraine, the governments of the surrounding countries face the challenge of rapid adjustment to ensure food and energy self-sufficiency and thus the socio-political stability of their countries. Self-sufficiency in pork production is only one part of the food self-sufficiency that significantly affects the employment of the population and indirectly the economic position of veterinary professionals involved in this production. The total consumption of pork in the Republic of Croatia in the period from 2012 to 2020 was covered by domestic production on average about 65%. This means that about 35% of pork consumed in Croatia came from imports. Achieving full self-sufficiency in pork production would mean that it would be necessary to increase pork production in Croatia by at least about 50%, which represents a significant potential for employment and mobilization of unused natural resources and a great challenge to all stakeholders in pork production and sales. The experience of some EU countries such as Poland and Hungary shows that this can be achieved and research suggests that self-sufficiency can stabilize domestic production and protect it from price fluctuations in the international market.

Key words: pig farming, balance sheet, domestic production, youth employment

Selbstversorgung mit Schweinefleisch in der Republik Kroatien

Zusammenfassung

In der neu entstandenen wirtschaftlichen Situation, die sich aus den wirtschaftlichen Auswirkungen der COVID 19-Pandemie, dem Krieg in der Ukraine und der globalen Wirtschaftskrise von 2008 ergibt, wird die Selbstversorgung der Volkswirtschaften mit Lebensmitteln zu einem sehr wichtigen Thema. Angesichts der zunehmenden Instabilität der internationalen Versorgungsketten wird die Nahrungsmittelproduktion nicht nur zu einem wirtschaftlichen, sondern auch zu einem wichtigen politischen Thema. Aus Angst vor einer möglichen neuen Pandemie und einem eskalierenden Konflikt in der Ukraine stehen die Regierungen der umliegenden Länder vor der Herausforderung einer raschen Anpassung, um die Selbstversorgung mit Nahrungsmitteln und Energie und damit die sozio-politische Stabilität ihrer Länder zu gewährleisten. Die Selbstversorgung mit Schweinefleisch ist nur ein Teil der Selbstversorgung mit Nahrungsmitteln, die sich in erheblichem Maße auf die Beschäftigung der Bevölkerung und indirekt auch auf die wirtschaftliche Lage der mit dieser Produktion befassten Veterinärmediziner auswirkt. Der Gesamtverbrauch von Schweinefleisch in der Republik Kroatien wurde im Zeitraum von 2012 bis 2020 zu durchschnittlich 65 % durch die heimische Produktion gedeckt. Das bedeutet, dass etwa 35 % des in Kroatien verbrauchten Schweinefleischs aus Importen stammt. Um eine vollständige Selbstversorgung mit Schweinefleisch zu erreichen, müsste die Schweinefleischproduktion in Kroatien um mindestens 50 % gesteigert werden, was ein erhebliches Potenzial für die Beschäftigung und die Mobilisierung ungenutzter natürlicher Ressourcen darstellt und eine große Herausforderung für alle an der Schweinefleischproduktion und -vermarktung Beteiligten ist. Die Erfahrungen einiger EU-Länder wie Polen und Ungarn zeigen, dass dies möglich ist, und Untersuchungen legen nahe, dass die Selbstversorgung die heimische Produktion stabilisieren und vor Preisschwankungen auf dem internationalen Markt schützen kann.

Schlüsselwörter: Schweinehaltung, Bilanz, Inlandsproduktion, Beschäftigung von Jugendlichen

Autosuficiencia en la producción de carne de cerdo en la República de Croacia

Resumen

En la situación económica emergente resultante de los efectos económicos de la pandemia de COVID 19, la guerra en Ucrania y la crisis económica mundial desde 2008, la autosuficiencia de las economías nacionales en la producción de alimentos se está convirtiendo en un tema muy importante. Dada la mayor inestabilidad de las cadenas de suministro internacionales, la producción de alimentos se está convirtiendo, además de económica, en un tema político importante. Ante el temor de una posible nueva pandemia y la escalada del conflicto en Ucrania, los gobiernos de los países vecinos se enfrentan al reto de un ajuste rápido para garantizar la autosuficiencia alimentaria y energética y, por tanto, la estabilidad sociopolítica de sus países. La autosuficiencia en la producción de carne de cerdo es solo una parte de la autosuficiencia alimentaria que afecta significativamente el empleo de la población e indirectamente la posición económica de los profesionales veterinarios involucrados en esta producción. El consumo total de carne de cerdo en la República de Croacia en el período de 2012 a 2020 estuvo cubierto por la producción nacional en un promedio de alrededor del 65 %. Esto significa que alrededor del 35% de la carne de cerdo consumida en Croacia provino de importaciones. Para alcanzar la autosuficiencia total en la producción de carne de cerdo sería necesario aumentar la producción de carne de cerdo en Croacia por al menos un 50%, lo que representa un potencial significativo para el empleo y la movilización de recursos naturales no utilizados y un gran desafío para todas las partes interesadas en la producción y la venta de carne de cerdo. La experiencia de algunos países de la UE, como Polonia y Hungría, muestra que esto se puede lograr y la investigación sugiere que la autosuficiencia puede estabilizar la producción nacional y protegerla de las fluctuaciones de precios en el mercado internacional.

Palabras claves: cría de cerdos, balance, producción nacional, empleo juvenil

Autosufficienza nella produzione di carni suine nella Repubblica di Croazia

Riassunto

Nella nuova situazione economica derivante dagli effetti economici causati dalla pandemia da COVID 19, dalla guerra in Ucraina e dalla crisi economica globale del 2008, l'autosufficienza delle economie nazionali nella produzione alimentare è diventato un argomento molto importante. Data l'estrema instabilità delle filiere internazionali, la produzione alimentare è diventata un'importante questione non solo economica ma anche politica. Nel timore di una possibile nuova pandemia e dell'escalation del conflitto in Ucraina, i governi degli stati circostanti sono chiamati a confrontarsi con la sfida dell'adattamento rapido alle nuove circostanze, con l'obiettivo di garantire l'autosufficienza alimentare ed energetica e, quindi, la stabilità socio-politica dei loro Paesi. L'autosufficienza nella produzione di carne suina è soltanto un aspetto dell'autosufficienza alimentare, che incide in modo significativo sull'occupazione della popolazione e, indirettamente, sulla posizione economica degli addetti alla professione veterinaria che partecipano a questa produzione. Il consumo totale di carne suina nella Repubblica di Croazia (RH) nel periodo dal 2012 al 2021 è stato coperto dalla produzione interna in media intorno al 65%. Ciò significa che circa il 35% della carne suina consumata nella Repubblica di Croazia nel periodo di riferimento è stata importata. L'obiettivo dell'autosufficienza nella produzione di carne suina in Croazia potrebbe essere raggiunto aumentando la produzione di carne suina di circa il 50%. Un tale aumento rappresenterebbe un potenziale significativo per l'occupazione e la mobilitazione delle risorse naturali inutilizzate e una grande sfida per tutte le parti coinvolte nella produzione e nella vendita di carni suine. Le esperienze di alcuni paesi appartenenti all'UE, come la Polonia e l'Ungheria, dimostrano che è possibile raggiungere questo obiettivo, mentre alcuni studi suggeriscono che l'autosufficienza può stabilizzare la produzione interna e proteggerla dalle fluttuazioni dei prezzi sul mercato internazionale.

Parole chiave: allevamento suino, bilancio, produzione interna, occupazione giovanile